

SADRŽAJ CINKA U JAGODASTOM VOĆU – ZNAČAJ ZA ZDRAVLJE

Bojana Miladinović, Dušica Stojanović, Milica Kostić, Milica Milutinović, Milan Jokanović, Dušanka Kitić

Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Departman za farmaciju, Niš, Srbija

Kontakt : Bojana Miladinović
Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Departman za farmaciju
Bul. dr Zorana Đinđića 81, 18 000 Nis, Serbia
E-mail: bojana.miladinovic@medfak.ni.ac.rs

Jagodasto voće je postalo neizostavan deo ishrane savremenog društva. Iako ova vrsta voća nije najbolji izvor cinka, postoje načini kojim se povećava količina cinka u zemljištu. Cink u velikoj meri učestvuje u fiziološkim i biohemijskim procesima, ali je i osnovna komponenta metaboličkih puteva biljaka. Deficit cinka u biljkama se javlja uglavnom u krečnjačkim i alkalnim zemljištima i prvenstveno pogađa mlade listove. Veći problem od deficita su toksičnost i intolerancija cinka u biljkama koja se javlja usled produžene upotrebe đubriva, koje sadrži cink. Toksičnost cinka je često udružena sa deficitom magnezijuma, gvožđa ili mangana. Kod ljudi, deficit cinka dovodi do acrodermatitis enteropathicas, zastoja u rastu, hipogonadizma, depresije, umanjene kognitivne funkcije i imunih oboljenja, koje pogađaju osobe oba pola u zemljama u razvoju. Serumski cink korelira sa ozbiljnošću depresije, a niski serumski cink je određen kod pacijanata sa depresijom, pa se pretpostavlja da može biti marker za depresiju. Različiti neurodegenerativni procesi, kao što je Alchajmerova bolest, mogu promeniti nivo cinka u ćeliji, gde doprinosi pogoršanju bolesti. Cink igra značajne uloge u različitim prenosima signala i ekspresije gena, uključujući i gene citokina. Cink ima i ključnu poziciju u metabolizmu ćelije, razvoju retine i njenim specifičnim funkcijama. Cink je u terapijskim dozama efikasan u smanjenju incidencije infekcija. Lozenge sa cinkom su smanjile trajanje i ozbiljnost prehlade. *Acta Medica Medianae 2016;55(4): 73-81.*

Ključne reči: cink, jagodasto voće, ishrana, biljke, bioraspoloživost, deficit